

יום ראשון ח' טבת תשפ"ו
28 דצמבר 2025

השינוי המוצע בשירותים הכלולים בשב"ן והשפעתו על המבוטחים – נייר עמדה

להלן עיקרי עמדתנו לשינויים בתוכניות השב"ן במסגרת הסכמי הייצוב לשנים 2023-2025:

1. האם המדינה רשאית לשנות כללי זכאות בשב"נים במסגרת הסכמי ייצוב?

- 1.1. "הסכמי הייצוב" מגדירים את הכללים ("מבחני תמיכה") שעל הקופות לעמוד בהם, כדי לקבל את הסיוע הכספי מהמדינה לכסוי הגרעון שהקופות מצויות בו, במסגרת סל הבריאות, ללא קשר לגרעון או עודף הקיים בשב"נים שתקציבם מאוזן.
- 1.2. במסגרת "הסכמי הייצוב" של הקופות ל-2023-2025, המדינה מתנה חלק מהתמיכה לכיסוי גרעון הקופות, בביצוע שינויים בזכויות בשב"נים.
- 1.3. ס' 10 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, מתייחס לכך שסמכות משרד הבריאות היא לאשר / לדחות את פניית הקופה לשינויים בשב"נים. בנושא זה נקבע בס' 15, בבג"צ 2499/21 כי "...סמכותו של השר כמאסדר מאפשרת לו לאשר או לא לאשר את תוכנית השב"ן או כל שינוי בתוכנית כאמור, אך אינה מקנה לו את הכוח להכתיב לקופת החולים את שירותי הבריאות הנוספים שעליה לכלול בתוכנית השב"ן שלה, לצד הספקת השירותים הכלולים בסל הבסיסי".
- 1.4. לעמדתנו, ככל שהמדינה מוצאת לנכון לשנות את כללי ניהול תוכניות השב"ן, יש לבצע זאת באמצעות שינויי חקיקה ולא במסגרת "הסכמי הייצוב".

2. הרחבת "כפל ביטוח" הנובע מערעור אמון הציבור בתוכניות השב"נים

- 2.1. המהלך המוצע מערער את האמון הבסיסי של הציבור בתוכניות השב"ן כרשת ביטחון רפואית אמינה, שכן המדינה מצמצמת זכויות בסיסיות בשב"נים, על אף שהם נמצאים באיזון כלכלי.
- 2.2. במהלך זה המדינה דוחפת את הציבור שרוצה להבטיח לו בטחון בכיסוי ביטוחי, לרכישת פוליסות ביטוח מסחריות ובכך להרחבת "כפל הביטוח" בתחום הבריאות

3. הפליית תושבי הפריפריה

- 3.1. כבר כיום, עולה ממחקרים, כי היקף השימוש של תושבי הפריפריה בזכויות בתוכניות השב"ן, נמוך לעומת האוכלוסייה הכללית.
- 3.2. המעבר למודל של "ספקים בהסדר בלבד" פוגע אנושות בפריפריה שכן בישובים רבים בפריפריה, יש היצע מועט של ספקים והקופות מתקשות להגיע להסדרים עם ספקים אלו, מה שיאלץ את המטופלים לנסוע מרחק רב לספק בהסכם או לוותר על הטיפול.

4. יש לחייב את הקופות לספק את כל התרופות בשב"ן במסגרת הסדר

- 4.1. הכללית מקשה על מבוטחיה בפרק התרופות שלה, וחלק קטן מהתרופות מוצעות במסגרת הסדר ורובן מוצעות במסלול החזר בלבד – המטופל נדרש לרכוש את התרופה במחיר ה"רשמי" ומקבל החזר עד גובה ההשתתפות העצמית (כ- 370 ₪).
- 4.2. מטופלים רבים מתקשים לשלם את המחיר המלא של תרופות יקרות ונמנעים מרכישתן – **מהלך כזה, מביא לחסכון בהוצאות הקופה על גבם של המטופלים.**
- 4.3. כשם שהקופות מספקות תרופות חדשות שנכנסות לסל במסגרת מסלול החזר, יש לחייב אותן לספק את כל התרופות בשב"ן במסלול החזר ולא בחלוף 18 חודשים מרישומן.

5. לסיכום

- 5.1. ככל שהמהלכים המוצעים חשובים, אסור לבצע אותם במסגרת הסכמי ייצוב, אלא במהלך ציבורי סדור, כשם שמתבצע בשינויי חקיקה אחרים.
- 5.2. מהלכים כאלו פוגעים באמון הציבור במערכת הבריאות ועלולים לגרום נזק רב מתועלת.
- 5.3. אנו קוראים למשרד לבטל את ההליך החד-צדדי ולקיים דיון ציבורי מסודר ומעמיק.

בברכה,
שמוליק בן יעקב, יו"ר